

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„v edinosti je moč!“

Pesamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 8 vin. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljnja vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeratični oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratični oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Brzojavna poročila.

Protivstojniško gibanje na Romunskem.

Razburjenje na Dunaju. — Grof Czernin odpoklican. — Grof Tisza v avdienci.

DUNAJ 1. (Izv.) Nedeljske demonstracije v Bukarešti vzbujajo na Dunaju in Budimpešti tudi še danes silno razburjenje. Vsi današnji dunajski in budimpeštanski listi pišejo o bukeških dogodkih in razmišljajo o bodočih odnosih med Avstrijo in Romunsko, oziroma med Romunsko in trojezno. Listi trdijo, da bo v zvezi z nedeljskimi demonstracijami Romunski se nadalje vztrajala v trojezni politiki, do čim vendar ni nobenega dvoma več, da so ti dogodki najjasnejši dokaz, da je romunska politika popolnoma krenila na drugo stran in da so trije romunski armadni zbori izgubljeni za trojezo.

V dunajskih političnih krogih se živahno razpravljajo o neuspelih avstrijskega poslanika grofa Czernina, ki je odšel v Bukarešto, da zopet vzpostavi stare prijateljske stike med Romunsko in Avstrijo, ki so trpeli zaradi balkanske krize. Zatrjuje se, da bo grof Czernin v kratkem odpoklican in da je to že popolnoma gotova stvar.

Danes je prišel na Dunaj ogrski ministrski predsednik grof Tisza in je bil dopoldne sprejet pri cesarju in avdienci. Kakor se zatrjuje, ni nikakega dvoma, da je bilo na avdienci razgovora tudi o romunskem vprašanju. Menda je grof Tisza slišal od cesarja kako bridko besedo zaradi ravnanja Madžarov z ogrskimi narodnostmi, v čemer je glavna krivda, da se ne zboljšajo razmere med Avstrijo in Balkanom.

Laška fakulteta s pomočjo 14 zagotovljena.

DUNAJ 1. (Izv.) Dobro poučena oseba nas obvešča, da je sklep, da ustanovi vlada italijansko fakulteto s pomočjo 14. št. popolnoma definitivno. Ta oseba ne more točno povedati, ali bo sedež fakultete v Trstu ali na Dunaju, poudarja pa, da je večja verjetnost v prilog Dunaju.

Za deželno ustavo na Češkem.

DUNAJ 1. (Kor.) Danes se je pečalo državno sodišče z dvema pritožbama, v katerih se poudarja, da je ustanovitev deželne upravne komisije namesto deželne odbora protustavna. Prvo pritožbo so vložili bivši češki deželni odborniki, drugo pa dr. Otokar Krouški. K obravnavi je prišlo poleg zastopnika pritožnikov dr. Srba tudi več bivših deželnih odbornikov osebno. Notranje ministrstvo je zastopal ministerjalni svetnik baron Eichhoff. V protispiisu proti pritožbi, ki je zelo kratek, se poudarja pred vsem, da je pritožba neupravičena, posebno ker je naperjena tudi proti cesarskemu patentu, o katerem ne more odločiti državno sodišče, če je veljaven ali ne. Dalje poudarja protispiis, da je bil izdan ta patent in da je bila ustanovljena ta upravna komisija vsled nujne potrebe, ker je deželni odbor popolnoma odpovedal. Dr. Srb utemeljuje pritožbo in zavrača trditve protispiisa. Govoril je od začetka v češkem jeziku, nadaljeval pa je v nemškem, ker so ga opozorili, da ga ne razumejo. Razsodba se razglasi pismeno dne 8. aprila.

Pavšar proti kranjski deželi.

GRADEC 1. (Kor.) Predvčerajšnjem se je vršila pri višjem sodišču v Gradcu vzklana obravnava o tožbi Tomaža Pav-

šarja proti kranjski deželi zaradi prevzeta njegovih vodnih sil na Savi. Pavšar je poudarjal, da je Kranjska njegove vodne sile pravno veljavno kupila, čemur deželni odbor oporeka. Pred ljubljanskim sodiščem je Pavšar pravdo izgubil. Graško sodišče razglasi razsodbo pismeno.

Demonstracije v Reki.

REKA 1. (Izv.) Danes zvečer so se vršile tu velikanske demonstracije proti Madžarom. Razkačeno občinstvo je javno sežgalo madžarski list »Tengerpart«.

Goriška garnizija.

GORICA 1. (Kor.) Včeraj ob 6 pop. je dospel semkaj prestavljeni trdnjavo topničarski bataljon št. 10.

Trgovinska pogodba med Srbijo in Avstrijo.

DUNAJ 1. (Izv.) Kako poročajo iz Beograda, se poudarja v odločilnih srbskih krogih, da Srbija nikakor ne sme privoliti v ako revizijsko trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki bi bila v prilog raznim avstrijskim zahtevam.

Nova izseljeniška afera.

PRZEMYSL 1. (Izv.) Tu so odkrili velikanski izseljeniški škandal. Židovski trgovec Gross je s pomočjo orožništva v par letih spravil čez mejo okoli 18.000 vojaščin podvrženih mladeničev. Orožniški poročnik Soltys in neki stražmoister sta se ustrčila, ko so ju hoteli aretirati. Gross je pobežnil. 10 orožnikov je že aretiranih.

Praška »Adrija« se razdružila.

PRAGA 1. (Izv.) Tukajšnje slovensko narodnoradikalno akademsko društvo »Adrija« se je razdružilo. Člani so pristopili k jugoslovanski akademski organizaciji »Jugoslaviji«.

Pruski generalni štab o balkanski vojni.

BEROLIN 1. (Izv.) Pruski generalni štab je izdelal obsežno kritično delo o prvi balkanski vojni. Listi priobčujejo nekatere oddelke iz tega dela, zlasti one o turški in bolgarski taktiki. Sodba o Turčiji je naravnost uničujoča, in le malo boljše o bolgarski armadi. Pruski generalni štab je konstatiral, da je bolgarsko armadno vodstvo zagrešilo veliko, usodno hibo, da je pozabilo glavno načelo, da je treba zbrati vso silo na odločilnem mestu v odločilnem času in da ni odredilo pravočasno zasledovanja pobitih turških čet.

Hrvatski sabor.

ZAOREB 1. (Kor.) Po razpravah glede računskih zaključkov avtonomnih budgetov in deželnih fondov za leta 1905, 1906 in 1907, ki so bili po kratki debati sprejeti, je razpravljali sabor o poročilu verifikacijskega odbora, nakar je bila izvolitev bana barona Skerleca v Zagrebu verifikirana. Po raznih poročilih in manjših predlogih, ki so bile vsprejete, je odgodil predsednik sabor do srede maja in se objavi čas prihodnjega zasedanja pismeno.

Srbska skupščina.

Pašičeva izjava.

BELGRAD 1. (Kor.) Ministrski predsednik in vnajni minister srbski Pašić je izjavil v skupščini, da srbska vlada ni izpremenila svojega stališča glede politike napram Albaniji. Politični odnosi v Albaniji še niso urejeni in nova vlada ima težko nalogo, da te odnose v kratkem uredi. V nasprotnem slučaju bi se sedanj albanški režim, o katerem se trdi, da je najboljši, silno kompromitiral. Srbska politika stremi za tem, da ohrani na Balkanu mir. Srbski interesi nalagajo srbski vladi dolžnost, da gleda na to, da se ohrani na Balkanu mir posebno še z ozirom na

velikanske žrtve, ki jih je doprinesel srbski narod v zadnjih bojih. Podlaga srbski politiki so ustvarili velepomembni zgodovinski dogodki, ki so se odigrali na Balkanu. Štiri balkanske države in sicer Srbija, Črna gora, Grška in Romunska se morajo zediniti in odločno nastopiti proti hegemoniji ene balkanske države. Srbija kakor tudi ostale zgoraj omenjene balkanske države, ki so podpisale bukeštanski mir, so uverjene, da se mora zavarovati ta mir proti vsakemu napadu. To politiko mora Srbija držati in edino v tej politiki leži njena bodoča sreča in zadovoljiv razvoj na Balkanu. — Finančni minister Pačič je izjavil v budgetni debati, da je treba takoj urediti agrarne operacije v novo pridobljenem ozemlju in sicer na podlagi temeljnega nazora, da se osvobodijo kmetovalce.

Srbsko pristanišče v Solunu.

SOLUN 1. (Izv.) Med srbskimi in grškimi delegati je prišlo do sporazuma in dobi Srbija v solunski luki poseben prostor kot prosto luko. Dokler se stvar ne odobri parlamentarno, bo dovoljevala grška vlada posameznim srbskim skladiščem posebne privilegije.

Albanija.

DRAČ 1. (Kor.) Grki bodo, kakor se splošno pričakuje, svoje obljube izpolnili in v kratkem zapustili s svojimi posadkami južnoalbansko ozemlje. Obenem pa prihajajo tudi poročila, da so se pojavile na tem ozemlju roparske čete, katerim baje načeljujejo grški častniki, ki so preoblečeni v četaše. Bati se je, da se v obrambo teh čet organizirajo tudi albanске četaške družbe, ki hočejo varovati albanško ozemlje. Med albaniskim knezom, albanško vlado in med prebivalstvom vlada baje najlepša harmonija. Da vladajo v Albaniji posebno ob obmejnih pokrajinah še vedno notranji nemiri, je res, toda ti nemiri se ne morejo kvalificirati za ustajo.

DRAČ 1. (Kor.) Za albanškega poslanika na Dunaju je imenovan in potrjen Surey bej, ki se že pripravlja, da odide prihodnje dni na svoje novo mesto.

DRAČ 1. (Kor.) Albanski knez je sprejel večer deputacijo, ki je šla približno 300 moč, in sicer iz okraja Mali. Knez in kneginja sta deputacijo zelo prijazno sprejela in jo pogostila.

Egejski otoki.

CARIGRAD 1. (Kor.) Glede grško-turških pogajanj zaradi Egejskih otokov priobčuje list »Jeun Turc« poziv, glasec katerega naj bi se ustanovila na otokih, katere dobi Grška, domača vlada, domači deželni zbori, domača policija in žandarmerija in da se pusti Turčiji nekoliko vpliva pri upravi otokov. Obenem pa ne sme imeti Grška svojih garnizij na teh otokih. V gotovih krogih se zatrjuje, da bo v tem slučaju tudi Grška svoje zahteve povečala.

Nove vojaške zahteve na Ruskem.

PETROGRAD 1. (Izv.) V državni dumi se je pričela razprava o obsežnih vojaških predlogih vojnega ministrstva. Prometni minister je prošil ministrski svet pooblastila, da sme v pol leta porabiti 60 milijonov rubljev za nabavo železniških voz in drugega železniškega materiala.

Ponesrečen francoski aviatik.

REMS 1. (Kor.) Aviatik Emil Vedrines, brat znanega francoskega aviatika Vedrinesa, je padel iz višine 100 m in je obležal na mestu mrtve.

Velikanski štrajk.

CHICAGO 1. (Kor.) 50.000 premogokopov v bližnjih premogokopih je začelo štrajkati.

va ima več milijonov imetja. Če pa bi me moji upniki še vedno hoteli spraviti v dolžniški zapor, bi tako preprečili moje življenje in bi izgubili popolnoma svoje terjatve. Mislim torej, da uvidevate, da ne morem ničesar opraviti brez pospremnice in vas torej nujno prosim, da mi jo nemudoma izgotovite.

Mojster Ledru je zelo resnega obraza zmajal s svojimi rokami in poudaril glavo.

— Gospod baron, nikakor ne morem prevzeti take odgovornosti, ne da bi se prej sporazumel s svojimi upniki.

— Ali bi morebiti delali upniki kakke težave?

— To bi bilo zelo lahko mogoče.

— Skodovali bi si le sami sebi.

— To bi ne bila moja krivda.

— Prokleta! Ali naj se odrečem ženitvi? Ali naj se dam vtekniti v zapor? Mari naj izgubim milijone? Moram si obvarovati svojo svobodo. V eni uri zapustim Pariz, jutri pa tudi Francosko.

— Gospoda barona bodo spremljala moja najboljša voščila.

— Zbogom, žal mi je, da sem vas motil.

— Najvanejši sluga, gospod baron!

Lascars se je obrnil, kakor bi hotel oditi.

— Še nekaj, mojster Ledru. Koliko pa bi znašale vaše pristojbine, ne glede na stroške, ko bi se posrečilo vam in sodnim biričem, da bi me spravili v zapor.

Kompromis za homerule.

LONDON 1. (Izv.) V parlamentu se zatrjuje v svo gotovostjo, da se doseže v stvari homerulskega zakona kompromis med liberalno večino in konservativno opozicijo in bo zakon potem sprejet brez nadaljnjih težkoč.

Velik požar.

LJUBLJANA 1. (Izv.) V Borovnici je pogorela velika parna žaga last deželnega poslanca Kobija. Škoda cenijo nad 40.000 kron.

Mestni svet tržaški.

Predsedni se je vršila 17. javna seja mestnega sveta. Ob 8 je otvoril župan dr. Valerio, potem ko je konstatiral sklepčnost (zaradi dveh sklepov je bila potrebna dvetretjinska večina) sejo.

Po prečitani zapisnika zadnje seje, ki je bil odobren, je najprej župan sporočil, da mu je inženir Vio radi preselitve iz Trsta naznanil svoj izstop iz komisije za preskrbo vode. Mestni svet je vzel to na znanje in sklenil po predlogu svet. Dorije, da se inž. Vio izreče zahvala. Enako se je vzel na znanje sporočilo župana, da je odstopil prof. Bernardo Benuzzi iz odbora »universitá del popolo«, in se je sklenilo, izreči mu zahvalo.

Nato je župan prečital spomenico društva italijanskih učiteljev (»Lega degli insegnanti«), ki prosi, da se izpopolnijo nezasedena mesta profesorjev in učiteljev na mestnih šolah ter stavi zadevne konkretne predloge. Predlog se je odstopilo šolski komisiji.

Društvo porcelanskih delavcev »Societá fra lavoratori in maiolica« se priporoča v posebnem dopisu na župana, da se pri oddaji mestnih del vpošteva domače tržaško delavstvo.

Svet. Černivec toplo priporoča to željo delavcev, opozarjajoč na gotove mestne tvrdke (Greinitz), katerim se oddaja delo kot domačim tvrdkam, ki pa puščajo dela izvrševati po zunanjih delavcih. — Spomenica se je odstopila mestnemu odboru.

Svet. Debin je nato utemeljeval svoj predlog, naj se komisija za upravo mestnih vodovodov pooblasti, da sme z ozirom na svojočasno se sprejeti sklep izplačati delavcem in uradnikom mestnih vodovodov draginjsko doklado.

Župan je v dvomu, če bi se to moglo izvršiti, predno je odobren proračun.

Svet. Mayer je priporočal, naj se z ozirom na važnost zadeve — saj gre za svoto 24 do 26 tisoč kron — ne sprejme predlog v obliki, kakor ga je Debin stavljal, temveč predlaga, naj se naloži komisiji za upravo mestnih vodovodov, da do prihodnje seje mestnega sveta predloži proračun mestnih vodovodov in naj mestni svet potem sklepa o izplačanju draginjske doklade nameščencem.

Svet. Černivec izjavlja, da vidi le komedijantstvo v tem, da člani večine, ki imajo vendar vse v rokah, prihajajo v mestni svet urejevati zadeve, ki jih lahko urejajo med seboj v komisijah. Po njegovem mnenju so podpore bolj potrebni delavci, nego uradniki, zato naj se predvsem glede prvih nujno in ugodno reši to vprašanje. Podpiral Mayerjev predlog.

Ko sta govorila še svet. Arch in Debin, je bil Mayerjev predlog sprejet, dočim je Debinov padel.

Svet. Chiussi je za tem staval na župana tri interpellacije: prvo glede mestnih gasilcev; že pred več nego enim letom so svetovalci opozarjali župana na razne nepravilnosti, zagrešene po mestnih uradnih

— Nekako okoli petnajsto liver.

— Lascars je vzel iz listnice tri bankovce po tisoč liver in jih položil na mizo.

— Kaj pa to, gospod baron?

— Podati vam hočem dokaz, da popolnoma resno mislim na ženitev in tudi poplačilo svojih dolgov. Tritisoeč liver za pospremnico! Toliko denarja se ne meče skozi okno. — Ali sedaj ugodite moji želji?

— Resnično, gospod baron, vi razumete posle in mislim, da delam le v korist vaših upnikov, če vam napravim pospremnico. Toda če po preteku šestih tednov ne izpolnite svojih obveznosti, se prične iznova lov sodnih biričev za vami.

— Ta trud jim prihranim.

Mojster Ledru je spravil bankovce in takoj nato napisal Lascarsu pospremnico.

Izpred stanovanja mojstra Ledruja se je dal Lascars prepeljati k stanovanju chevalierja de Morliere.

— Ali je vaš gospod doma? — je vprašal Morlierejevega slugo. — Če je doma, mu najavite poset barona de Lascarsa.

— Gospod mi je zapovedal, da ne smem pustiti nikogar v stanovanje.

— Pa menda vendar ne velja ta zapoved tudi za barona Lascarsa, — je izpregovoril chevalier de Molire sam, ki je isti trenutek vstopil v predsoba. — Za gospoda barona sem vedno doma.

— Chevalier, bojim se, da bi vas motil.

kih pri nabavi aparatov in gasilskih priprav; županu je bilo predloženo obširno poročilo; vpraša župana, če in zakaj ni še uvedel preiskave? Druga interpellacija se tiče pomanjkljivosti, zagrešenih po stavbeni tvrdki »Union« pri zidanju novih vojašnic, ker baje niti podstrešni rob (korniz) niti zlebe ne odgovarjata stavbenim predpisom. Tretja interpellacija zadevuje upravo mestne ubožnice, češ, da se daje mestnim ubožcem slaba hrana, ostanki, in da nekateri ubožci sploh ne prihajajo do hrane.

Župan je odgovoril glede prve interpellacije, da je uvedena najstrožja preiskava, ki pa le počasi napreduje vsled važnosti zadeve in velike odgovornosti prizadeh uradnikov; glede druge in tretje interpellacije si pridržuje odgovor, še v naprej pa more izključiti, da bi se dajala mestnim ubožcem nezdrava hrana ali ostanki.

Svet. Černivec stavi 3 predloge: predlaga, naj se naloži mestnemu odboru, da predloži mestnemu svetu načrt za otvoritev ulice, ki naj spaja miramarsko z gretsko cesto; predlaga nadalje, da se poskrbi za primerno razsvetljavo v ulici Serbatio pri »Skerlihu« na Greti; slednjič priporoča, naj se poskrbi pri javnem ljudskem kopalšču (pri svetilniku), da bo proti nizki odškodnini bolje preskrbljeno za varnost obleke onih, ki se kopajo, in to v očigledu mnogim tatvinam.

Predloga sta bila sprejeta, priporočilo je vzel župan na znanje.

Nato je prišla tretja točka dnevnega reda na vrsto: predlog odseka za upravo bolnišnic za nabavo operaterne mize in instalacije enega elektromagneta. Sprejeto brez diskusije.

Pri četrti točki dnevnega reda: predlog glede ustanovitve hipotekarnega kreditnega zavoda, ki naj bi ga ustanovila občina, se je oglasil za besedo najprej svet. Wilfan, ki je izjavil: V imenu zastopnikov okolice moram opozarjati, da se mora poskrbeti za to, da se ne bo nadaljevalo z dosedanjim prakso, po kateri se za slovensko okolico nič ne skrbi, oziroma na isto ne jemlje nobenega ozira. Novi hipotekarni zavod bo raztezal velik del svoje delavnosti tudi čez okolico, ki je v narodnostnem pogledu popolnoma slovenska; pa tudi v mestu je poleg Italijanov prav močna slovenska manjšina. Kot državljani z enakimi dolžnostmi zahtevajo Slovenci tudi enake pravice. Dosej se nas je od strani mestne uprave povsod zapostavljalo. Kdor govori na magistratu slovensko, ne le, da se ga ne posluša, ampak se ga kratkoma zapodi; slovenskih vlog se na magistratu sploh ne jemlje v poštev; tako se z nami postopa pri vseh mestnih uradih.

Novi mestni kreditni zavod bi moral v tem pogledu v lastnem interesu delati izjemo in enako vpoštevati slovenski jezik poleg italijanskega. Stavi zato predlog, naj se sklene, da mora uživati slovenski jezik pri kreditnem hipotekarnem zavodu popolno enakopravnost z italijanskim in to naj se vpoštevata posebno pri vseh tiskovinah in zlasti pri zastavnih pismih, izdanih po zavodu, ki naj bodo sestavljene tudi v slovenskem jeziku.

V ostalem predlaga neko spremembo glede jamstva občine za obveznosti zavoda.

Svet. Puecher se je nato — vidno v zadregi — trudil, da zavzame stališče napram predlogu dr. Wilfan. Dr. Wilfanov predlog — pravi — da je upravičen vzbuditi strah, da se bo rešitev važnega vprašanja ustanovitve hipotekarnega zavoda zavlekla še prav dolgo. S svojim predlogom da se je dotaknil dr. Wilfan

Kakor vidim, imate v rokah prtič, in najbrž vas motim pri večerji.

Mosliere se je nekako zakremžil.

— Pravkar se mpovečerjal.

— Prepričati se hočem, ali je res, — je dejal Lascars in stopil v sobo.

Toda pomislite si njegovo začudenje, ko je začel ogledovati mizo. Videl je na njej lončeno skledo, v kateri je bil košček mrzeloga mesa, krožnik s koščkom sira, kos kruha in pol kozarca čisto navadnega vina. Krožnik, s katerega je jedel chevalier, je bil pločevinast, a svetila je tej večerji slabo brleča lojčevka.

— Gospod baron, — je vprašal chevalier nekako se sramujoč, — kaj pravite o moji večerji?

— No, da je zelo frugalna. Toda zmernost je tem zaslužnejša čednost, čim redkeje jo vidi človek.

Chevalier se je glasno posmejal.

— Ah, ah, baron! — je zaklical, to je pohvala, do katere vsaj jaz nimam prav nobene pravice. Ta dozdnevna zmernost in vzdržnost ni niti lepa čednost, niti napaka, niti štedljivost, niti skopost. Zadovoljujem se s to pasjo hrano, ker si ne morem nabavljati drugačne. Sila kolia lomi!

— Sila?

— Moj bog, da! — Pri teh besedah se je potikal po žepih. — Ali slišite kaj v njih? Žep je prazen, denarnica je prazna, žleodec pa še najbolj. V tem trenutku nisem gospodar niti enega vinarja.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. — Spisal Xavier de Montépin.

— Ali smem vprašati, gospod baron, če imate malo devičico že ujetjo v svojih mrežah?

— Mala devičica, kakor imenujete damo, bo v kratkem moja soproga.

— Ali govorite resno, gospod baron? — je vprašal začudeno Sauvageon. — Saj nima niti vinarja imetja.

— Ali ga ima ali ga nima, je popolnoma vseeno. Trdno sem sklenil, da povzdignem to devičico do časi baronice Lascarsove. Še danes moram v Pariz.

Ali ste že dovolj močan, da bi mogel s čolnom na ono stran reke?

— Mislim, da, dasiravno se v glavi počutim še zelo slabo.

— Dobro! Tu imate denar, da si lahko nakupite v Bougivalu živila za nekaj dni.

XVI.

Primer.

Lascars je pustil svojega službenika v Bougivalu. Ko se je s poštnim vozom vrnil v Pariz, je potem proti večeru, ko se je zmrčilo, poiskal ulico des Vieille Etres. Tu je namreč imel svoje stanovanje tisti sodni sluga, ki so mu Lascarsovi up-

Svet. Wilfan: Šibke strani socializma. Svet. Puecher: ... se je dotaknil dr. Wilfan najkrajših točk, jezikovnega vprašanja. Če dr. Wilfan vstraja pri tem predlogu, bi mogla biti posledica ta, da bo onemogočena ustanovitev zavoda. Ker pa je ustanovitev nujno potrebna, prosim dr. Wilfana, naj ta predlog za sedaj umakne in prinese na dnevni red potem šele, ko bo zavod že ustanovljen. Ker socialisti Wilfanov predlog v tem momentu smatrajo za neumesten, se bodo vzdrževali glasovanja.

Svet. dr. Wilfan je nato izjavil, da nikakor ne more ustreči prošnji svet. Puecherja, ampak vstraja pri svojem predlogu. Socialisti sicer za vsako stvar dobijo svoj izgovor, in tudi v tem slučaju se hočejo s tem zmužati; nam pa ne zadostujejo lepe fraze socialistov, ampak želimo, da se jasno izjavite, ali za ali proti. Ponavlja svoj predlog.

Svet. Ara pripomni, da sprememba glede garancije, kakor predlaga dr. Wilfan ne bi bila odobrena od ministrstva. Glede predloga za pravice slovenskega jezika smatrajo italijanski liberalci za svojo dolžnost, da glasujejo proti.

Svet. Wilfan: pogum!

Nato je mestni svet sprejel predlog komisije in odbil predlog dr. Wilfana glede pravic našega jezika in glede garancije. Za so glasovali le naši poslanci, soc. so se vzdržali.

Peta točka dnevnega reda: sprememba opravilna komisije za javne zgradbe in šesta točka: ustanovitev komisije za očitajno postavitev cen za meso so bile sprejete po kratki debati. Spomenica društva mesarjev, ki je h 6. točki stavila konkretne predloge, se je odstopila komisiji; soc. so se vzdržali glasovanja pri 6. točki.

Konečno je mestni svet izvolil v odbor društva za ceno stanovanja: stanovalec G. Krizmana in B. Beretta ter svet. Minasa Triest. svet. Ara in Bonetti, za revizorja in Peterlina; v upravni svet Casse di risp. svet. Slavika, v kuratorij Muzeja Revoltella stari odbor.

Za nadaljevanje še neizkazanega dnevnega reda je župan ob 10.30 prenesel sejo na včeraj, 1. 4. 1914 ob 7½ zvečer. (Konec prih.)

Domače vesti.

Petindvajsetletnica promocije. Danes je petindvajsetletnica doktorske promocije drž. in dež. poslanca g. dr. Otokarja Rybářa. Bog živi našega vrliga voditelja še mnoga, mnoga leta v blagor naši narodni stvari!

»Edinost« je začela izhajati v znatno povečani obliki in upamo, da bomo odsej mogli ustrezati najraznovrstnejšim željam svojih naročnikov in čitateljev. Bilo je doslej najraznovrstnejši pritožeb proti našemu listu, zlasti pa da ga ni dobili pravočasno po tobakarnah, da prihaja prepozno itd. Prav tako se je očitalo, da priobčuje zakasnela poročila, da marsikaj izostaja, kar bi moralo biti priobčeno, in še to in ono. Sedaj, ko je tiskarna opremljena z najmodernejšimi stroji, bomo mogli ustrezati vsem takim željam. Obenem pa mislimo, da morajo vsaj sedaj uvideti oni, ki so nam prihajali z vsemi mogočimi očitanki, kako neosnovana so bila ta očitanja. Dokler ni bilo potrebnih sredstev, se je pač moralo delati, kakor je bilo mogoče. Da ni bilo bolje, ni bila krivda ne uredništva, ne uprave in ne tiskarne. Če občinstvo s svoje strani stori vedno svojo dolžnost napram listu, je potem mogoče tudi listu ustrezati željam občinstva. Dokler pa ni tega, so pa neupravičena vsa očitanja nedostatkov, ki izvirajo iz nezadostnih sredstev. Da je vse drugo delo s stroji, ki tiska po 12.000 izvodov z 8 stranmi naenkrat nego pa z onim, ki tiska komaj 1000 izvodov s 4 stranmi v uri, je pač lahko umljivo. Kakor smo že obljubili, povabimo v kratkem občinstvo, da si samo ogleda našo moderno urejeno tiskarno in se samo lahko prepriča, s kolikimi težavami se je morala boriti »Edinost«, preden je prišla do razmer, v katerih jej je razvoj v resnici zagotovljen. Vsekakor pa upamo, da bo sedaj tudi naše občinstvo upoštevalo ves naš trud in nam s čim večjo pomnožitvijo števila naročnikov in čitateljev omogočalo, da bomo v resnici mogli zadovoljevati vsem njegovim željam in potrebam.

Smrtina kosa. Predsinočnim je umrla na Trsteniku gospa Helena Bole, soproga posestnika in gostilničarja na Trsteniku, znana tudi tržaškimi izletnikom. Pokojnici je bilo 72 let. Žaljujoči rodbini naše sožalje.

Šest na enega. Fran Hraš, Hrvat, pečarski pomočnik, bivačji v ulici Malolice št. 9, je sinoči ob 7½ uri zapustil s svojo ženo, tudi Hrvatko, svoje stanovanje, hotel v gostilno ravno nasproti. Razgovarjal se je z ženo hrvatski. Kar naenkrat, kakor da so skočili iz tal, je navalilo nanju šest junakov z bojno parolo: porco di ščavo! Eden pobijačev je udaril Hraša po obrazu. A videč, da je ta pravi hrust, so junaški — trije pobegnili, Hraš za njimi, a oni drugi trije za Hrašom. Ta gonja je šla do ulice Sorgente, kjer so oni trije, ki so tekli za Hrašom dohiteli, vzdignili roke in apostrofirali Hraša: Cosa ti vol ščavo? Ta poslednji pa jih je izzval na korajžo! Oni pa so zopet pred junaško postavbo napadeni spravili korajžo v žep in odnesli svoja tolovaška rebra v varnost. Hraš je takoj prijavil dogodek na policijskem inspektoratu v ulici Bachi, kjer so vzeli stvar na zapisnik. Kaj naj poreče? Nič drugega za danes nego: da jih ni za enkrat sram taci napadov — šest na enega in zvršujoč z begom pred enim samim! Pfuj!!

Razstava hrvatskih narodnih ročnih del, ki se je imela odpreti danes v veliki dvorani »Slovanske Citalnice«, se otvori — radi neprevidevanjih zaprek — šele prihodnjo soboto. Vse ceniene slovanske dame, ki so se zavezale, da bodo nadzorovale razstavo od danes do nedelje, prosimo tem potom, da se snidejo prihodnji petek ob 3 pop. v prostorih »Slov. Citalnice«. — Odbor slovanskih žen.

Ciril - Metodovo moško učitelstvo, zbrano na sestanku 26. marca 1914 na Acquedottu v Trstu:

1) Obsoja dopis »Zarje« z dne 18. III. 1914 št. 820, pod naslovom »Zavodi družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu in delavstvo«, ker ima ta članek namen vzbujati med ljudstvom, posebno delavstvom nezaupanje do C. M. D.

2) Protestira proti trditvi, da se na C. M. zavodih krajša urnik v svrhu politične agitacije; zavrača to trditev kot zlobno in neresnično podtikanje, ki ima namen škodovati ugledu C. M. zavodov.

3) Se izreka za narodno in prosvetno delo, ker se zaveda, da vestno vrši svojo službeno dolžnost in nič manj točno ne deluje za povzdigo šole, kakor za povzdigo naroda.

4) Odklanja vsak terorizem in siljenje k narodnemu delu, ker isto vrši popolnoma svobodno po lastnem nagnjenju in prepričanju, zato zavrača vsako nasprotno trditev.

5) Istotako se zavaruje proti komentarju »Edinosti« z dne 20. marca t. l. pri odgovoru »Zarji«, posebno proti podtikanju avtorstva »Zarjinega« članka — ter

6) Izjavlja, da med njim ni pripadnikov t. zv. »učiteljskih novostvarjarjev« in so vsa tozadevna namigavanja od strani »Edinosti« neogovarjajoča istini, in se v prihodnje odločno zavaruje proti širjenju takega javnega mnenja.

7) Obsoja vlačenje privatnih gostilniških pogovorov v javnost, posebno, če se zamenjuje pojme in besede, ki dajejo vse stvari popolnoma drugo lice, in pričakuje od merodajnih faktorjev, da v prihodnje kaj enakega preprečijo, da se ne pripeti več.

Pripomba uredništva. Poučujemo: da nismo dolžili učiteljskega zbora na Ciril-Methodovih zavodih avtorstva onega grdega članka v »Zarji«, ampak izrekli smo le — sodeč po vsebini članka — uverjenje, da je izšel iz učiteljskega peresa; odklanjamo očitane terorizma, ker smo le odklanjali stališče, po katerem naj bi se učiteljstvo ne udeleževalo narodnega dela v naših družtvih. S tem, da smo z največjim spoštovanjem in s hvaležnostjo govorili o onih učiteljih, ki delujejo na narodnem polju, smo hoteli le povzdigniti njihov ugled pred ljudstvom in morejo biti gosp. uverjeni, da je daleč proč od nas vsaka sled animoznosti proti stanu učiteljskemu, ki ga mi tako visoko cenimo radi vzvišene naloge, ki je odločilna za bodočnost naroda. K točki 7. pripominjamo le, da naj bo vsako tudi v gostilniških pogovorih — torej v lokalih, kjer posluša mnogo ušes — toliko previden, da bo izključena vsaka možnost zamenjavanja pojmov in besed. S temi pripombami pa pozdravljamo z odkritim zadovoljenjem to izjavo v njeni celoti, in pa z željo, da ne bi prišlo nikdar več do taci navskrižij.

Žepni tat, ukradel 48.100 kron. Včeraj smo se skoraj čudili predrznosti onih zmoličev, ki so o belem dnevu vlomili v prodajalno urarja Michlštädterja, a danes moramo beležiti še predrznejši tatinski čin, ki se je pa, žalibog, obnesel bolje nego oni pri urarju Michlštädterju. Gospod Ruggero Rodriguez, ki stanuje v ulici della Sanità št. 7 in je splošno poznan kakor borzni mešetar, je šel včeraj okoli 11 ure in pol na tukašnje podružnico »Credito«, kjer je inkasiral krasno svoto 48.100 kron, in sicer 48 bankovcev po tisoč in enega za sto kron. Ker ima mož večkrat opraviti z denarjem in mu je vsled tega zelo prijavjen, je enostavno zložil vse omenjene bankovce v pisemsko kuverto in potem vse skupaj vtaknil v enega zunanjih žepov suknje.

Ko je odšel iz Kreditnega zavoda, se je g. Rodriguez napotil po ulici Nuova navzgor, proti Goldoniemu trgu. A ko je prišel približno do lekarne Zanetti, ki je tik slovenske manufakturne tvrdke Krizmančič in Breščak, je prišel njemu nasproti neki človek, ki se je hkratu opotekel, zadel ob njega, Rodriguez, in pal nanj, kakor da bi ga napadla nenadna slabost. Ker se je gospod Rodriguez umaknil za korak nazaj, je oni človek padel na tla, a gospod Rodriguez, misleči, da je revežu slabo, se je sklonil nad njega. Takoj nato je pa oni človek vstal pokoncu in kmalu je izginil med množico, ubravlji jo proti ulici Sv. Lazarja. Nekateri očividci vsega tega prizora so potem trdili, da sta šla brzih korakov za njim po isti poti še dva druga človeka, ki sta prej od strani opazovala ves prizor. — Po prvih trenutkih presečenja, je g. Rodriguez instinktivno segel z roko v oni žep, v katerega je vtaknil kuverto s tisočaki, a njegova roka je zamažala po žepu: žep je bil popolnoma prazen: ni bilo več v njem ne kuverte, ne v isto shranjenih 48 tisočakov, katerim je prej srmožljivo delal družbo še en stotak: izginilo je bilo vse. Ko je njegova roka tako zamažala po žepu, je bil g. Rodriguez podoben Lotovi čeneli: obstal je sredi ulice, kakor bi bil okamenel. In tedaj šele je prišel do spoznanja, kakšna da je bila bolelost, ki je vrgla onega neznanega človeka naravnost na tla: razumel je, da je oni neznanec fingiral slabost v svrhu, da ga je okradel. Razume se samo ob sebi, da je zviti in drzni tat videl, ko je g. Rodriguez inkasiral denar v Kreditnem zavodu in tudi opazil, kam da je denar

shranil. Ona dva človeka, ki sta z uzmotivcem vred izginila proti ul. Sv. Lazarja, sta bila gotovo njim v dogovoru. Najbrže so vsi trije v Kreditnem zavodu videli, koliko denarja da je g. Rodriguez inkasiral in so šli potem za njim. Okradeni g. Rodriguez je šel takoj zatem na policijski komisariat št. 3 (policijsko ravateljstvo), kjer je prijavil dogodek. — Dasi-ravno je g. Rodriguez oseba, o kateri se nikakor ne more sumiti in ki uživa obče spoštovanje in zaupanje, so vendar s policije poslali takoj po informacije na Kreditni zavod, da se prepričajo, če je g. Rodriguez res inkasiral toliko svot denarja. Na Kreditnem zavodu so to seveda potrdili. Kriminalni oddelek policije je takoj nato uvedel stroge in najenergičnejše korake v svrhu, da se pride zviti in predrznim tatovom čim prej na sled, in sicer dokler je še kaj nade, da se še dobi pri njih ukradeni denar. — Vest o tej poluicni žepni tatvini se je v par trenutkih razširila po vsem mestu ter je napravila globok vtis, posebno v borznih krogih, v katerih je gospod Rodriguez dobro znan.

Poizkušeni samoumori. Marija Ferluga, stara 36 let, rodom iz Milja, je izpila nekaj solne kiseline. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Neki Ladislav Roth je skočil s pomola Sanità v morje, pa so ga še pravčasno rešili. — Šivilja Julija Polart, stara 33 let, je snoči malo pred polnočjo, skočila v ul. Farneto št. 18 v sami srajci skozi okno na ulico in se močno pobila. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Uspešen lov. Včeraj v jutro ob 4. uri so funkcionarji II. policijskega oddelka obiskali ljudsko prenočišče v ulici Gaspare Gozzi. Uspeh te preiskave, ki pa ni bila nič drugega nego lov na družbi nevarne ljudi, je bil, da so redarji aretirali preko 50 ljudi, ki so že znani policiji in sodišču in nekteri tudi izgnani iz Trsta. Med njimi je tudi nekaj taci, ki nimajo v redu svojih dokumentov, in pa taci, ki nimajo sredstev za življenje.

Skoraj, da se ni izplačalo. Predsinočnim so neznani tatovi vlomili v mesnico gospoda Salvatorja Comisso in potem še nasilnim načinom odprli predal, v katerem g. Comisso hrani denar. A revežem se je ves ta njih trud presneto slabo izplačal, kajti našli so v onem predalu samo 10 kron denarja. Ker ni bilo drugega, so seveda vzeli to malenkost, a pričakovali so si vse kaj več.

Slovensko gledališče v Trstu.

V nedeljo, dne 5. aprila, ob 8.15 zvečer benefična predstava režiserja gospoda JOSIPA TOPLAKA.

Uprizori se krasna in veleznanimiva zgodovinska narodna igra s petjem v štirih dejanjih

»BARON FRAN TRENK IN NJEGOVI PANDURJI.

Ta krasna igra bo nudila našemu gledališkemu občinstvu izreden užitek. Pele se bodo krasne slovanske narodne pesmi, kakor tudi znamenita Trenkova koračnica. Pri predstavi v pevskih točkah sodeluje gledališki zbor pevskega društva »Trste«. Upamo, da se naše občinstvo polnoštevilno udeleži te predstave. Obenem je to tudi poslednja predstava v tej sezoni.

Društvene vesti.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah praznuje letošnje leto svojo petindvajsetletnico. Slavnost se bo vršila v nedeljo, dne 7. junija, in prosí društvo na bratska društva, da bi se ozirala na to prireditve, ki se bo vršila v večjem slogu, in ne prirejala isti dan svojih društvenih prireditev. Obenem pa vabi »Adrija« že sedaj vsa bratska društva k prijaznem sodelovanju.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Seja osrednjega odbora nocoj ob navadni uri v društveni sobi. Člani so naprošeni, da se je udeležijo polnoštevilno.

Pevsko društvo »Ilirija« pri Sv. Jakobu. Redni občni zbor se bo vršil v nedeljo, dne 5. t. m., ob 4 popoldne v prostorih na stari policiji (nad gostilno društva »Jadrano«).

Zahvala. II. čajev večer podružnice C. in M. družbe v Rojano je uspel, kakor je »Edinost« že poročala, v vsakem oziru kar najlepše. Podružnica si šteje v svojo dolžnost, da se tem potom najsrčneje zahvali vsem, ki so na ta ali drugi način pripomogli k tako lepemu uspehu. Posebna hvala velja sl. pevskega društva »Zarja«, gg. Rumpulji in Rožanci, skupini »Viktor Parma«, gopem in gospicam igralkam in damam v buffetu, ki so uprav tekmoval med seboj, da spravijo bogato zalogo v buffetu v denar. Iskrena zahvala vsem udeležencem, ki so tudi na II. čajev večer prihiteli v tako častnem številu. Bog živi vse!

Narodna delavska organizacija.

Deželni odbor. Danes, v četrtek, ob 8 zvečer zadnja odborova seja pred občnim zborom.

Volilni odbor. Jutri, v petek, ob 8 zvečer sestanek.

Podružnica NDO v Šklednju. V soboto ob 7.30 zvečer shod v »Gospodarskem društvu« v Šklednju.

»Narodna delavska organizacija za Trst in okolice« (deželna organizacija) ima v nedeljo, ob 10 popoldne občni zbor v društveni dvorani, ul. Sv. Franciška št. 2. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Strokovno tajništvo poročilo. 5. Volitev odbora. 6. Slučajnosti. — Če ob napovedani uri ni predpisane udeležbe, se vrši občni zbor pol ure kasneje pri vsakem številu članstva.

Vesti iz Goriške.

Včerajšnja številka »Edinosti« je včeraj veselo iznenadila Goričane. Vse se je veselilo napredka lista, ki je toliko storil za narodno stvar in ki je neprecenljive važnosti za primorske Slovence. Ojačen, razširjen in pomnožen dnevnik je veselo znamenje mogočnega naraščanja tržaških Slovencev in v tem znamenju so vsi listi najpriskrajše pozdravljali. Goričani, na delo za »Edinost«, za edini primorski dnevnik!

Danes bijejo goriški Slovenci svojo drugo bitko, ki ni tako živahna in burna, kakor je bila nedeljska, ki pa je ravno tako važna in pomembna. V nedeljo smo pokazali, da tudi med revnim slojem ne opravi laški denar in magistratni terorizem ničesar, danes pa pokažimo, da je naša inteligenca in isti meri narodu zvesta ko naš proletariat.

Skandal bi bil za inteligenta, če ga osramoti v narodni zavesti preprost delavec. Zato vsi na volitve, naš današnji nastop ne sme zaostati za nedeljskim!

Volilni lokal volilcev II. razreda se nahaja v hotelu »Zlati Jelen«. Obrnite se tja, če rabite pomoči ali informacije!

C. in kr. major kandidat kamore! Pa ne mislite, da se to godi kje v sredini Avstrije, ne v obmejni deželi — v Gorici kandidira magistratna stranka v mestni svet kot svojega zastopnika c. in kr. majorja v p. Ditttricha! Časi se pač izpreminjajo, če pa ta izprememba nazirani v korist državi je pa drugo vprašanje. Tako so postali že kamorasi »staatsbehaltendes Element«!

Orzan. Kako velika je hvaležnost laških trgovcev do svojih rediteljev, kaže najjasnejše naslednji slučaj. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira je grozil veletržec Orzan Slovincem, ki stanujejo v njegovi hiši, da odpove vsem stanovanjem, če ne volijo slovensko; Slovinci, tako se vam plačujejo vaše dobrote!

Ni še leto tega, ko so prosili laški klerikali pomoči pri Slovincih. V nedeljo so nam vrnilo našo pomoč. Z odprtimi glasovnicami so volili kamoro in pomagali škodljivcem Gorice, kakor so včasih sami imenovali kamoro, do zmage. Zato Slovinci ne verujmo nobenemu, najmanj pa laškim klerikalcem!

Prejeli smo: Ni r e s, da socialni demokrati so danes nabili velike plakate, s katerimi so vabili vse socialne demokrate v boj proti Slovincem; r e s j e, da socialni demokrati niso izdali nikak plakata in da plakate, na katere se sklicuje isti list, so jih nabili mazinjanci (partito democratico-sociali), s katerimi socialni demokrati nimajo nič skupnega. Ni r e s, da so italijanski socialni sodruzi kompakti glasovali za italijansko listo; r e s j e, da pičlo številno italijanskih socialistov vpisanih v volilnem imeniku se volitev ni udeležilo. — Gorica, dne 31. marca 1914. Za Federazione socialista Friulana: A. Callini.

Podružnica CMD za Sv. Križ, Dobravlj, Vel. Zbilje priredi na velikonočni ponedeljek veliko ljudsko veselico na grajskem dvorišču v Sv. Križu. Na sporedu je burka: »Velike zmene« radi izposojene marele, šaljiv prizor »Urauh od polnoči«, šaljiva kupleta: »Nauk jezičnim ženam« in »Prepri med možem in ženo«. — Moški in mešani zbor zapoje par lepih pesmic. Po veselici ples. Vabimo vas, da pridete vsi ta dan v Sv. Križ, da položite mal dar domu na altar.

Porotno zasedanje v Gorici. V torek se je pričela v Gorici razprava proti »Novemu času« vsled zasebne tožbe deželnega poslanca Miklavčiča. Senatu je predsedoval svetnik Sterle, votanta sta pa bila svetnik Strausgill, in Froelichsthal. Zastopnik obtožitelja je dr. Gabrček, obtoženca pa zastopa dr. Pavletič. Iz obtoženca posnemamo. Za časa lanskih deželno-zbornih volitev, tik pred ožjimi volitvami med kandidati samostojne stranke in novostvarjari sta izšli v njihovem glasilu »Novi čas« dve notici, v katerih se očita posl. Miklavčiču, da je bogatajec in protiverskega mišljenja. Odgovorna za to notico moreta biti edino le odgovorni urednik Sinigoi in pa faktični urednik »Novega časa« Fr. Kremžar. — Prva razprava se je vršila že v prejšnjem porotnem zasedanju, ker pa sta nastopila oba obtoženca dokaz resnice je morala biti razprava vsled zasljanja prič preložena. K razpravi je povabljenih 16 prič. Po prečitaniu obtožnice in obeh pisem sta bila zaslšana oba obtoženca. Ne čutita se kriva. Sinigoi je izjavil, da ni notice niti bral, niti pisal. Bil je takrat (za časa volitev) preveč zaposlen in ni mogel prebrati vsake številke. Na sličen način se je tudi govarjal urednik Kremžar. Nato je zasljal predsednik glavno pričo Josipa Brica iz Drežnice, ki govori zelo nerazložno in na dolgo in na široko razpravlja stvari, ki nimajo z obravnavo nobenih zvez in le skupnemu delu predsednika, zagovornika in zastopnika obtožitelja se je posrečilo, da je izpovedal pričo, kar je vedel. Priča Bric je pravil, da je natančno slišal, da je dejal Miklavčič, da ni boga in ne hudiča in da je pokazal na sliko Gregorčiča in pri tem rekel, ta je naš bog. V kaki zvezi je pa Miklavčič to rekel ne ve. Druga priča kurat Kalin ve le to, kar je slišal od drugih, predvsem od Brica, ker ni bil pri dogodku. Nato se zaslji še druge priče. V splošnem izpovedje skoraj vse priče enako. Miklavčič je pač dejal, da ni boga ali čisto v drugem smislu, kakor je pa to pisal »Novi čas«. Dejal je: »Če pa to ni res, pa tudi ni boga. Razprava se bo nadaljevala v petek.

Porotna razprava proti »Primorcu«, ki je bila določena na petek odnese vsled

poravnave. Mesto nje se nadaljuje razprava proti »Novemu času«.

Uboj in javno nasilstvo. Včeraj se je zagovarjal pred tukajšnjim porotnim sodiščem France Preželi radi uboja in javnega nasilstva. Predzgodovina dogodka je sledeča. Ob poroki Marijane Stucin se je vršila na nevestinem domu običajna veselica. Okoli polnoči sta prišla tja Anton Obid in France Preželi. Dočim je šel Obid v hišo, je ostal Preželi zunaj in gledal skozi okno v hišo. Ko to vidi nevestin oče ga pozove, da naj gre v hišo ali pa da naj odide, ker ne mara, da bi kdo volnil okoli hiše. Preželi je pa nato potegnil nož in sunil starega Stucina v nogo, ki se je še povrnil v hišo, da si obveže rano, a je skoraj nato umrl vsled izkrvavljenja. Preželi je pa nato udril v hišo in grozil z nožem in bi skoraj zabodel nevesto, da ni ona pravočasno odskočila. Šele bratu Ivanu Preželnju in pa Jožetu Bevku se je posrečilo, da sta mu odvzela nož. Preželi se je nato sam javil orožnikom, ki so ga takoj odpeljali v zapor.

Preželi priznava svoje dejanje, izgovarja se pa, da mu je stari Stucin najprvo dejal špion in da ga je potem še dvakrat odaril s palico. Zato ga pa je on sunil. — Umoriti ga ni mislil. Zasljanih je bilo sedem prič, ki pa vse izpovedjo v smislu obtožnice. Razprava je bila ob dvanajstih prekinjena in se nadaljuje popoldne.

Vesti iz Istre.

Zalostna obletnica. Nikdar in nikoli ne moremo mi Slovenci na Kopršini pozabiti dneva, ki je pretresel vse tukajšnje ljudstvo. S potirnim srcem se spominjamo onega žalostnega dneva, ki je zahteval treh človeških žrtve, nesreče na železnici vsled silne burje. Najspodljičje se pa spominjamo našega ljubljene nam pok. Josipa Simičiča, ker smo njega najbolj poznali in zato tudi najbolj ljubili. Ljubili smo ga tembolj, ker nam je dajal življenje sveže in goreče. Zapustil nas je in mi smo zapuščeni. Onega nesrečnega dne smo bili vsaj edini v žalosti, danes pa smo raztreseni na vse vetrove. Splošno mrtvilo vlada nad in med nami; posledica domakega prepira, osebnosti in sebičnosti. Nobenega napredka ne moremo zaznamovati po smrti pok. Simičiča. Kje so tista narodna društva, ki smo jih imeli tu v mestu Koprju, in Dekanih, Pobegih, Dolini in drugod?! Le pogledimo v razsulo Dolino, kam je zašla; v Dekanih, kjer hoče vsak biti župan, svetovalec, predsednik itd. In tako je povsod po vsej okolici. Kam jadramo? — Do žigice smo varčni in jo kupujemo pri narodnem nasprotniku, ki se nam smeje v obraz, ker smo tako neumni, ne tako — v gostilni. Kje je naša Gospodarska zadruža? Ni je več vsled naše malomarnosti. In kdo je temu kriv? Naša mlada brezdelna inteligenca. So častne izjeme, alijih je premalo. Še par Kuretov, Benkov in drugih bi se nam trebalo. Imeli smo celo inteligenta, ki je naravnost govoril, da narod je trebul. Zakaj ne delajo in govorijo tako Lah in Nemci? Ker oni nečejo biti izdajice svojega materinega jezika. — Ako bi ne bilo tako, ali bi mogel vladati slovenskemu ljudstvu, slovenske občine odpadnik župan v italijanskem jeziku, v Pomjanu?! Ne, ne bilo bi mogoče. Dokler se ne preobrazi tukajšnje ljudstvo in se spreobrne in poboljša naša mlada inteligenca v duhu pok. Simičiča, se bomo pogrezali in izginjali v žrelo italijanstva in mi ne bomo več sužnji C. M. Družbe, ampak sužnji tujinstva bomo.

Razne vesti.

Potres v Ameriki. Dne 30. marca so občutili v mestih Washington, Clewland in St. Louis močan potres, ki je napravil precejšno škodo.

Učenec umoril svojo bivšo učiteljico. Iz New Yorka poročajo: Ivan Giannini, deček, star 16 let, kakor že kaže ime, italijanskega rodu, je bil aretiran predvčerajšnjim, ker je umoril svojo bivšo učiteljico Lidijo Beecherjevo. Pravijo, da jo je napadel in umoril, ker ga je zaradi hudobnosti dala zapreti v pobiljševalnico. Napadel je Beecherjevo v neki samotni ulici ter jo udaril z železnim drogom po glavi, da se je takoj zgrudila na tla. Pri zasljanju je izpovedal, da je storil svoj čin zato, ker ga je učiteljica že dolgo časa zasladovala in zalezovala pod pretrvezo, da ga hoče poboljšati.

Mrtvec oživel — zdravnik zblaznel. Iz Kodanjske poročajo: V ponedeljek se je dogodil v Kodanjski blazniški strahovit dogodek, ki je silno razburil ne le vso blaznico, temveč tudi prebivalstvo v mestu samem. Umrl je neki blaznik. Zdravniki so konstatirali njegovo smrt, a kirurg si je dal mrtvo truplo prenesti v obdukcijsko dvorano, da bi truplo tamkaj razrezal. — Kor se stori v študijske svrhe z vsakim umrlim bolnikom. Kar naenkrat, ko je zdravnik že hotel zarezati v truplo, se je dozdevni mrtvec, ki je ležal na mizi, vzdignil in začel vpiti na zdravnika. Le-ta je prestrašen izpusil svoje orodje iz rok in začel klicati na pomoč. Prihiteli so streljčki, a ko so videli, kako dozdevni mrtvec sedi na mizi in psuje zdravnika, je tudi njih obšel silen strah, da so pobegnili. Mrtvec je nato stopil z mize, vzel ključ in zaklenil zdravnika v sobo. Ko so prišli drugi zdravniki in odprli sobo, so našli svojega tovariša blaznega. Pozneje se je izkazalo, da je oni bolnik le tako spretno hlinil smrt, da bi tako ušel iz blaznice. Ko pa je videl, da mu res preti smrt od zdravnikovega noža, pa je hitro »oživel«. — Umrl je namreč neki drug blaznik, a oni se je potem vlegel na njegovo mesto, misleč, da ga poneso tako iz blaznice.

75 let v moški obleki. V newyorškem azilu za vojaške veterane bi se bilo moralo dne 30. marca t. l. vršiti vpričo dijakov medicinske neke praktične razkazovanje telesnih posebnosti. Prvi je bil 75letni veterani Albert Cashier. Toda kako se je začel profesor in njim vred vse dijaštvo, ko se je pokazalo, da je 75letni vojaški veterani — ženska. Ko je starka videla, da se je končno le odkrila njena skrivnost, je pripovedovala, da je Francozinja in da se je mislila s 15 leti izseliti v Ameriko. Ker pa ni imela denarja za vožnjo, se je oblekla v moško obleko in se skrila na nekem parniku, ki je imel odpluti v Ameriko. Prevoz se jej je posrečil tako in od tedaj je vedno nosila moško obleko. Ko je izbruhnila v Ameriki državljanska vojna, je stopila v armado in se je kot vojak udeleževala vseh najkrvavejših bitk. Častniki so jo imeli kot vojaka zelo radi. Po končani vojni je opravljala raznovrstne poklice, a ko vsled starosti ni mogla več delati, je prosila za sprejem v azil, kjer so jo tudi sprejeli.

Izpred sodišča. Drugoceni pruski.

Po porotniškem pravoreku, je sodišče obsodilo Tuchtana in Sullicha, vsakega na 6 mesecev težke ječe. Dočim je pa Tuchtan to kazeno je prestopal s preiskovalnim zapornikom, bo moral Sullich odsedeti še dobrih 5 mesecev.

65letna starka, zadavljena za 3 krone.

Včeraj se je začela razprava proti 23letnem pomorščaku Josipu Bregantu pok. Ivanu, doma iz Podgore, še nezakazanemu, 19 letnemu kovaču Emiliju Bossu od Andree, doma iz Trsta že predkaznovanemu in proti 18letnemu sobarju na parniških Karlu Visintinu, p. dom. »American« od Karla, še nezakazanemu. Obtožnica pravi, da so vsi trije obtoženci dne 29. decembra 1913 v skupnem dogovoru, z namenom umoriti Nežo Mayer in si prilastiti njene premičnine z nasilnostjo proti njeni osebi: Bregant da je zavratno vrgel preko glave Nežo Mayer na obraz par hlače in je potem, ovisši ji hlače okoli vratu, zamašil ista, Basso, da je prijel in tiščal za vrat žensko, ki je bila vsled napada padla na tla, in jo tiščal tako, da je par hipov pozneje zdihtela. Karl Visintin pa, da je par dni prej, 27. in 28. decembra nagovarjal in tudi prepričal ostala dva obtoženca, da gresta prenočevati k pokojni Mayer, o kateri ima je pravil, da ima mnogo denarja in da jo je vredno oropati in da je on predložil potrebo, da se pri tem rabi kaj takega, da se lahko ovije ženski okoli vratu; da je dne 29. decembra ostalima dvema obtožencema šel na roko s tem, da je radi večje varnosti zaprl vrata stanovanja pokojne Mayer ter da je prisostvoval napadu, da bi ostala dva obtoženca bodril k zločinu.

Josip Bregant in Emil Basso sta dalje obtožena zločina posk. ušane tatvine, ker sta dne 26. decembra 1913 vlomila v stanovanje Josipa Serafina, in sicer v svrhu tatvine, kar jima pa ni uspelo vsled priroda druge osebe.

To je dispozitiva obtožnice. V razlogih pa pripoveduje obtožnica sledeče:

V ponedeljek, dne 29. decembra 1913, okoli 5 in pol popoldne, je dobila policijska oblast obvestilo, da se je našlo 65-letno Nežo Mayer, stanujočo v ulici Punta del Forno št. 5, mrtvo v svojem stanovanju. Neža Mayer je imela več sob, ki jih je rabila za nekako ljudsko prenočišče. — Ko je oblastvena komisija prišla na lice mesta, je našla Nežo Mayer že mrtvo ležečo na tleh in prisotni zdravnik dr. Perko je takoj konstatiral, da je smrt nastopila vsled zadavljenja. Poleg tega pa je komisija našla stanovanje in v takem neredu, da je bilo takoj spoznati, da je nekdo vse stanovanje prebrskal. Razumelo se je takoj, da je bila Mayerjeva žrtev zločina v svrhu roba. — Policijska je takoj uvedla poizvedbe, da bi prišla zločincem na sled ter le posebno poizvedovala o osebah, ki so zadnje dni pred zločinom prenočevale pri pokojni Mayerjevi. Naslednji dan, namreč dne 30. decembra t. l., so policijski funkcionarji, na podlagi rezultatov gori omenjenih aretirali Basso in Visintina, ker je ravno na te tri težko padal sum, da so oni avtorji tega zločina.

Po tem, ko so bili vsi trije aretirani, je Emil Basso na policiji povedal, da sta bila on in Bregant, ker nista imela denarnih sredstev, sklenila, da zadavita stanko in da je zjutraj dne 29. decembra Bregant vpričo njega, Basse in Visintinija prijel zavratno od zadaj za vrat in jo zadavil, na kar je preiskal vse stanovanje, da bi našel denar ali kake druge vrednostne predmete; našel da je pa le 3 krone denarja, katere je po tem izročil njemu, Bassu.

Bregant in Visintin sta pa na policiji tajila na vsej črti, da bi se bila vdeležila zločina. Visintini sam je pa vendar povedal, da je v soboto, dne 27. decembra v neki kavarni v ulici del Pozzo bianco slišal dva človeka (Basso in Breganta), ki sta se dogovarjala o načinu, kako zadaviti stanko in jo okraati.

To je v glavnih potezih dogodek, radi katerega se morajo obtoženci zagovarjati. Razpravi predseduje podpredsednik deželne sodišča Clarici, a votanta sta deželni svetnik Pohor in sodnik dr. Benič. Državno pravdnštvo zastopa dr. Benič, a branitelji so: za Breganta dr. Zaneve, za Basso dr. Tamoro in za Visintina dr. Zenuaro.

Potem, ko je bila prečitana obtožnica, je predsednik odredil, da se najprej zasliši obtoženec Josip Bregant, in sicer v odsotnosti ostalih obeh obtožencev. Josip Bre-

gant je precej gluh in predsednik mora prva in tudi po trikrat ponavljati ter tudi kričati vprašanja, ki mu jih stavi.

Na prvo vprašanje, če pozna vsebine obtožnice, je Bregant odgovoril, da je pozna, ker jo je čital.

Preds.: Pa se li priznate krivim, česar vas obdoljuje obtožnica?

Obtož.: Jaz se priznam krivim, da sem ji vrgel hlače na obraz. On ni nikakor nameraval stanke umoriti: hotel jo je le okraati, a še k temu ga je nagovoril Basso. Povedal je, da je v Trstu od l. 1905. Njegov oče je mehanik in je hotel, da bi se tudi on posvetil temu poklicu, a njega to ni veselilo in vsled tega je zapustil dom in prišel v Trst, kjer se je vkrcal kakor mornar. — Prej je tu v Trstu stanoval pri sestri pri Sv. Jakobu, a šel je od nje, ker ni hotel biti nadležen. Služil je v vojni mornarici ter je trikrat dezertiral.

Prešedši k dogodku, radi katerega mora odgovarjati, je obtoženec Bregant povedal, da ga je Basse že več dni prej nagovarjal, naj se mu pridruži, da okradeta staro Mayerjevo. On pa tega ni hotel ter je Bassu rekel, da stanke ni mogoče okraati, ker je vedno doma. V nedeljo 28. decembra je zopet spal pri Mayerjevi. Po noči ga je Basso nagovarjal, naj vendar skupaj napadeta stanko in jo okradeta. Učil ga je tudi Basso, kako naj vrže starki kako čunjo okoli vratu. Da mu da poguma mu je Basso tudi povedal, da se je njemu, Bassu, posrečilo nekoč okraati nekega starca, kateremu je bil vrgel zanjko okoli vratu. On ni mogel vso noč zatisniti očesa, ker ga je Basso vedno nagovarjal k napadu stanke. Basso mu je rekel dosti: »Ti boš vrgel kako čunjo starki okoli vratu, a vse drugo opravim jaz sam.« Ko sta pa zjutraj vstala in je malo zatem prišla v sobo starka, da pospravi, mu je Basso dal v roke neke hlače in mu namignil, naj jih vrže starki okoli vratu. On je Bassu odkimal z glavo, da tega ne stori, na kar ga je pa Basso grdo pogledal in ker je on vedel, da ima Basso v žepu revolver, se je vstrašil in vrgel starki hlače okoli vratu. Starka je nato zavpila in dvignila roki v zrak, a Basso jo je prijel za roki, na kar je starka padla vznak na tla. On je pustil Basso pri starki, a sam je šel iskat po stanovanju, kjer bi dobil kaj denarja. Našel je po dolgem brskanju samo tri krone. Ko je potem prišel k njemu Basso, ga je on vprašal, kako je s stanko, a Basso mu je odgovoril:

»Zadavil sem jo, je že mrtva.«

Ko mu je na to predsednik predočeval razna protislovja med njegovo izpovedjo in ono ostalih dveh obtožencev in raznih prič, je obtoženec Bregant še enkrat potrdil, da je vrgel starki hlače za vrat le zato, ker mu je v istem hipu Basso grozil z roko. Pred.: Po tem ste pa vi brskali po stanovanju in se niste nič več brigali za stanko?

Obtož.: Ne, jaz se nisem nič več brigal zanj.

Povedal je, da sta šla po storjenem zločinu on in Basso v kavarno in tam si je Basso z robcem obrisal roko, ki mu je bila krvava. Povedal je še, da sta bila z Basso aretirana naslednji dan, to je v torek, dne 30. decembra ob 2 ali 3 popoldne na Josipovem pomolu.

Ko je predsednik povedal Bregantu, da vsega zla, je obtoženec Bregant rekel: »Kako?« Da sem jaz vsega kriv? Jaz bi od Basse še lahko marsikaj drugega povedal, a nisem tu pozvan za to. Zakaj mi je pa Basso pred malo dnevi, v zaporu, pred mojo celico grozil z besedami: »Se bova že še videla, in tedaj ti izrujem jetra iz trupa. Obtoženec Bregant je slednjič še priznal, da je rekel soobtožencu Bassu, da je pripravljen okraati stanko, ko bo ona odsotna, ko bi šla namreč kam z doma, ni pa nikdar niti spregovoril besedice o umoru ali o zadavljenju.

Potem, ko je bilo zaslišanje obtoženca Breganta zaključeno, je njegov branitelj dr. Laneve stavljal sodišču predlog, naj se obtoženec Bregant podvrže preiskavi psihijatrov, ki naj doženejo, da li je pri pravi zdravi pameti.

Bil je zatem zaslišan obtoženec Emilij Basso, ki je pa izpovedal vse nasprotno, kakor Bregant. On je trdil, da ni on nagovarjal Breganta k zločinu, pač pa Bregant njega. Bregant je vrgel starki hlače okoli vratu in močno potegnil, na kar je starka padla na tla; potem je še Bregant prijel stanko za vrat in jo tiščal, dočim je on, Basso, klečal poleg. Ko je Bregant izpustil stanko in šel brskat po stanovanju, je on ostal poleg stanke in je opazil, da je mrtva: oči so ji bile osteklenele, a ko jo je prijel za roko, je starkina roka padla zopet na tla, kakor mrtva stvar: po tem je spoznal, da je starka mrtva. Glede Visintinija, je Basse rekel, da ni imel pri zločinu ničesar opraviti.

Ob 2. uri popoldne je predsednik prekinil razpravo do 5. ure zvečer, a v večernem nadaljevanju je bil najprej zaslišan še obtoženec Visintini, ki je popolnoma tajil vsako udeležbo na zločinu.

Za tem je začel predsednik zasliševati priče, katerih je vseh skupaj 17. Ker pa prisostvujeta razpravi tudi zdravniška izvedenca dr. Massopust in dr. Zallersitz, je predsednik odredil, da se najprej zaslišijo one priče, katerih izpovedba bi znala zanimati zdravniška izvedenca. Vsled tega so bili zaslišani vsi oni, ki so bili takorekoč prvi na licu mesta. Prvi je bil za-

slušni zdravnik dr. Ivan Terca, ki je bil on in lan v službi na pomožni postaji društva »Igea« in je bil pozvan na lice mesta in konstatiral smrt. Bili so še zaslišani snoči kakor priče policijski oficijal Ivan Zafutta, redarstveni nadzornik Viktor Denipoti in policijska agenta Ivan Mohorčič in Emilij Purus. Ko je dal predsednik še prečitati nekatere tozadevne spise, sta bila zaslišana še zdravniška izvedenca dr. Massopust in dr. Zallersitz.

O teh izpovedbah podamo jutri obširneje poročilo.

Ker je bilo predvidjati, da ne bo zado-stovalo dva dni za to razpravo, je sodišče sklenilo, da se razprava, ki se je imela vršiti jutri proti nekemu Ferrariju radi ponarejanja denarja, odloži do torka, in da se še jutrnji dan porabi za razpravo proti Bregantu, Bassu in Visintinu.

Agro-Merkur pred sodiščem. Izvirno poročilo iz Ljubljane.

Prvi med obtoženci je bil zaslišan dr. Žerjav, ki je najprej podal zgodovino ustanovitve »Agro-Merkurja« in prvih let njegovega obstoja. L. 1910. so začele prihajati slabe vesti, in sicer prva med njimi je bila vest, da je tržska podružnica brez vednosti centrale kupila 80 vagonov koruze. Cohen, zastopnik »Agro-Merkurja« v Trstu, je bil kupil koruzo po 16.6, a meseca januarja je potem padla cena koruzi na 11.—. Ko je slednjič vendar Cohen dosegel, da mu je mlin v Trziču prevzel del blaga in ko je bilo že 22 vagonov prepe-lanih v Trzič, se je koruza vnela in se je morala vsa uničiti. Pozneje je pa padla cena tudi moki. Glavna napaka je bila po njegovem mnenju, da so vse posle vodile vedno ene in iste osebe. Izmed članov načelnštva se je edini načelnik Lenarčič intenzivno zavzemal za poslovanje zavoda. Zvezi se ni nič prikrivalo, vendar se pa ni niti razkričevalo v svet stanje »Agro-Merkurja«. On, dr. Žerjav, ni nikdar nikomur prigovarjal, naj ne pokaže knjig: nadzorstvu so bile knjige vedno na vpogled. Ko je bilo meseca maja treba več denarja, je on, dr. Žerjav, prevzel poroštvo nasproti Moravski posojilnici. Lenarčič je pa bil o tem poučen. Ko je bil pozneje izvoljen v odbor dr. Tavčar, se je informiral o vsem in je zahteval, naj pride denar nazaj v Zvezo. Potem je prišlo do afera z iztrganimi listi. On je bil izvedel, da dr. Tavčar in Knez ne odobravata koraka glede Kočevske posojilnice ter da ga smatrata za nepravilnega, a on, dr. Žerjav, je bil mnenja, da, če je kaj nepravilnega, morajo vsi prevzeti moralčno odgovornost. Nato

†
Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preljubljena mati
HELENA BOLE
po dolgi in mučni bolezni v 72. letu starosti, dne 31. marca ob 7 uri zvečer mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predraga pokojnice se bo vršil danes ob 2½. popoldne v barkovljanski cerkvi in od tu na pokopališče pri Sv. Ani.
Anton Bole, soprog. **Františka** udova Četin, hčer.
Jusi, Srečko, Ivan, sinovi.
TRST, dne 1. aprila 1914.

†
Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem da je včeraj 1. t. m. v Bogu zaspal
STANISLAV RAVBAR
v dobi 21 let.
Pogreb predraga pokojnika se bode vršil dne 3. t. m. predpoldne iz hiše žalosti. Preblag mu spomin.
Na Repentabru 1. aprila 1914.
Žalujoča družina.

FLORIAN je pristni rastlinsko najboljši in najzdravejši liker na svetu, pripravljen samo iz čistih rastlin brez esenc. Jamstvo 50.000 Kron.

On krepi tek in prebavo, brani želodec in čreva proti strupom pokvarjenih jedil in proti nalezljivim boleznim.

Ne slabi ne omami ampak daje moč in veselje do dela.

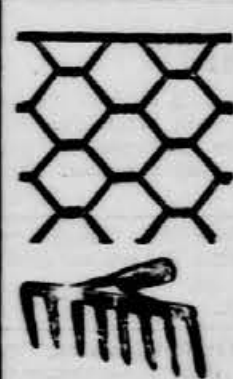
Florian je v vsakem domu potrebna domača pomoč.

V vašo lastno korist uživajte edino le pristni Florian kojega zahtevajte povsod.

Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo
Vekoslav Plesničar
Trst, ul. Donizetti št. 3

Velika zaloga in obsežna izbira poljedeljskih strojev in orodja vseh vrst in sestav TRST ul. Gios. Carducci 26 TRST

**Zične mreže, žice za
vinograde in ograje**

Orodja in priprave za rokodelce vseh vrst od najcenejše do najfinejše izvršbe.

Vsakovrstno kuhinjsko orodje.

ALLA CITTA' DI LONDRA
Trst, ulica delle Poste št. 5 - IVO KROŠEL - (prel M. Salarini)

Okusna izbira pomladanskih oblek od navadne do najfinejše za gospode in dečke. Velika zaloga blaga za moške obleke, katere izdeluje moderna avtor. lastna krojačnica. Eleganten kroj po nizkih in poštenih cenah. — NB. Se ne izkorišča geslo: Svoji k svojim! — POSTREZBA NA DOM!

je bila izdana izjava, ki so jo podpisali on, Lenarčič in Bayer, s katero so jamčili za vsako možno izgubo na kreditu, danem »Agro-Merkurju«. Ta izjava je bila izdana na zahtevo dra. Tavčarja in Kneza.

Dr. Žerjav je na to povedal o izgubah, ki jih je imel »Agro-Merkurj« s kupčijo z moko. Izguba, ki jo je zavod imel v Trstu na moki, je znašala 80.000 kron, na koruzi pa 30.000 kron. Ko je napravil bilanco meseca avgusta 1. 1909, je našel, da »Agro-Merkurj« ni kakor ni bil pasiven in napoved konkurza je bila nesposobna. Koncem meseca septembra se je izvršila še ena bilanca in tedaj je od 1. pa do 30. septembra znašala razlika na blagu kakih 20.000 do 25.000 kron. Slednjič je povedal, da je on dne 5. avgusta zbolel in da od tedaj neha njegova odgovornost. Po njegovem mnenju je bil vzrok poma v izgubah z moko in s koruzo, v odtegnjenju kredita in posebno pa v tem, da gori omenjena podpisana izjava ni dospela do Zveze. — Brez kredita pa »Agro-Merkurj« ni mogel obstajati. Trdi, da on ni bil predsednikov namestnik.

Obtoženec Lenarčič se dobro spominja garancijske izjave, ki jo je podpisal on z dr. Žerjavom in Bayerom, a ne ve kam je potem prišla ta izjava.

Dr. Žerjav je nato še povedal, da več nego eno leto ni vedel, da ona izjava ni prišla na svoje mesto.

Zaslišani je bil nato obtoženec Rožman, bivši uradni vodja Zveze. Zagovarja se bistveno skoraj ravno tako, kakor prva dva obtožena. Cohen je on spoznal v Trstu in ga predlagal »Agro-Merkurju«, ker ga je smatral za sposobnega in izkušenega trgovca. Knjige se niso skrivale, le vsled nekaj govorice, ki so se širile, so bili vsi opozorjeni na uradniško tajnost. Na občem zboru je dr. Žerjav poročal tudi o financiranju »Agro-Merkurja« potom Kočevske posojilnice. Ko je dr. Tavčar prišel v načelnstvo Zveze, je zahteval, da uradniki Zveze izstopijo iz »Agro-Merkurja« a on, Rožman ni tega vedel in vsled tega je prišlo do spora med njim in dr. Tavčarjem. Ko je prišel v Zvezo dr. Lavš, je njegov nastop takozvan razburil uradnike, da so hoteli celo štrajkati. Povedal je, da je knjigovodja Pečar, da se o lajša delo, izreza iz one knjige, ki so jo zamen iskali, nekaj listov, hotel je jih prenesti v drugo njego. Ta knjiga pa ni bila tajna. Tudi on trdi, da je bil »Agro-Merkurj« ob napovedi konkurza aktiven. Tudi on ne ve, kam je prišla izjava, ki so jo podpisali dr. Žerjav, Lenarčič in Bayer. V seji dne 22. oktobra 1910 se je sklenilo, da se ne napovedi konkurza, temveč, da se počaka obnege zboru, ki je bil sklican na dne 30. oktobra. Vendar je pa Lenarčič napovedal konkurz in podpisal je tudi on.

Obtoženec Bayer je povedal, da se je on ob vstopu bal, da ne bo dobička z blagovnim prometom, ter je zahteval, da se vrše le agenturške kupčije. Ko je pozneje izvedel o velikanskih kupčijah »Agro-Merkurja«, je dne 10. novembra 1. 1910 prijavil svoj izstop.

Za njim je bil zaslišani obtoženec Cohen, ki je povedal, kako je sklepal kupčije z moko in koruzo in kako je prišlo pri teh kupčijah do izgube.

Včeraj popoldne ob 1/4. se je nadaljevala razprava. Na predlog dra. Mandiča pojasnjuje obtoženi Cohen, kam je dal svoj denar, tako da takrat, ko bi moral plačati terjatev Agro-Merkurju, ni imel že nobene razpoložljive glavnice, dočim je on sam imel še terjati od trvdke. Predsednik Milčinski prečita razne akte dane spise, ki so manj važni, ter razne bilance. Dalje prečita seje zapisnike Agro-Merkurja, ki so deloma s črnim pisani v posebni knjigi, deloma pa s svinčnikom na letičnih listih. Iz datumov je razvidno, da med novembrom 1908 in oktobrom 1909 ni bilo nobene pravilne seje, četudi so se med tem časom izvršile razne važne investicije in nastavitve, oziroma, ako so se seje vršile, pa o teh ni nobenih zapisnikov. Iz enega zapisnikov je dalje razvidno, da je član načelstva g. Bayer vstopil vnačelstvo kot »kooptirani član«. Dalje prečita predsednik dopis Zveze, v katerem Rožman in dr. Žerjav restringirata kredit Agro-Merkurju. Dr. Žerjav pojasni, da je bil povod za to pismo, pripraviti uradništvo do večje štedljivosti, dr. Tavčar pa, da Rožman ni bil upravičen podpisovati za Zvezo. Predsednik prečita nato še nekatere seje zapiske Zveze slovenskih združenj, ki pojasnjujejo razmerje med Zvezo in Agro-Merkurjem.

Nato se prične z dokazovanjem. Kot prvi nastopi priča g. Ivan Knez, predsednik Kmetijske posojilnice v Ljubljani. Iz njegove izpovedbe navedemo:

O ustanovitvi Agro-Merkurja je zvedel še le po časopisih. Podrobneje pojasnila je dobil od g. Bayerja. Oprekal je, da bi vspeval Agro-Merkurj, ker ni potrebnega strokovnega znanja.

Pozneje je zvedel, da Agro-Merkurj slabe kupčije dela, pod ceno blago prodaja itd.; vsled pritiska trgovcev je zahteval od odbora narodno napredne stranke, da prisili Agro-Merkurja do likvidacije, toda ni nič dosegel. Zato je naprosil g. dr. Majarona kot člana nadzorstva, da pregleda Agro-Merkurj. Na podlagi poizvedb se je odpovedal kredit Agro-Merkurju.

Pozneje je šel pregledat knjige, a je Rožman pokazal knjige, ki so izkazovale že skorajšno pokritje. Rožman mi je takrat še rekel, da sedaj financira drug zavod Agro-Merkurja. Pozneje mu ni dopadlo, da je Rožman opravil vse posle pri Zvezi potem, ko je dr. Žerjav zbolel. Zato je preskrbel g. dra. Lavša. Sklep o odpovedi kredita je bil storjen 2. XII. 1909, in sicer v takozvani nadzorstveni seji.

O kupčijah z moko je vsled govorice po Ljubljani šel poizvedovat sam in zvedel,

da je to kupčija za provizijo. Predložiti si je dal kopirne knjige in tam je zvedel, da Cohen ne vpisuje v knjige. Iz različnih stvari, ki jih je čital takrat, je dobil slab utis. Z Lenarčičem ni govoril o teh kupčijah, ker je bil znan nasprotnik Agro-Merkurja. Sicer pa to ne izključuje.

O razmerju z moravsko posojilnico ne ve natančneje.

Gosp. Bayerja je zavkazal, da mora kot ravnatelj Kmetijske izstopiti iz Agro-Merkurja, da bi pozneje zopet vstopil, ne ve. Po njegovem mnenju je verjetno, da je jamstveno izjavo podpisal, ker se je gotovo čutil kot bivši član načelstva Zveze. O tem, da je Agro-Merkurj preko Kočevja se kril, mu ni bilo znano.

Priča Knez je izjavil, da so ga sploh neradi gledali pri Agro-Merkurju. O Kočevju je zvedel šele po dru. Lavšu. — Vzroki poma so bili neznanje trgovine z moko, žitom, potem so bili vzrok uradniki različne kvalitete, previsoka režija, preveč uslužbenec, delalo se je pa premalo, kredit so si sami jemali.

Kmetiska posojilnica je sicer sklenila, odpovedati Zvezi kredit, toda sklep se ni dostavil. Odpovedali so pa radi bojzani za svoj denar, ker se pri Zvezi in Agro-Merkurju ni dobro gospodarilo.

Rožman, vprašan zakaj ni dal prava pojasnila g. Knezu, odgovori, da je nad podpredsednikom se predsednik Lenarčič.

Dr. Mandič vpraša g. Kneza, če je vplivala kaj denarna kriza, na kar pa odgovori, da je do poma moralo priti, ker so že s početka začeli s pasivi.

Vsled dr. Tekavčičevega vprašanja pravi, da je ali g. Lenarčič sam si dovoljeval kredit ali pa je dr. Žerjav sam to storil.

Priča izjavi dalje, da mu je dr. Tavčar povedal, da je njemu nasproti priznal, da je vedel za manipulacije. Gosp. Lenarčič se odločno temu protivi.

Dr. Mandič želi od priče pojasnila, če je res, da že 20 let ni bilo take denarne krize in da so mnoge trgovine z moko šle na kant, na kar ne dobi povojnega odgovora.

Gosp. Knez pojasnjuje dalje, da so hoteli mirnim potom poravnati in takrat je prišel do njega g. Lenarčič z izjavo za varnostno kritje. Pogajanja o tem so se vršila, da so namen imeli podpisati, to ve, ali je pa g. Lenarčič podpisal, ne ve. Zveza kot taka ni dobila take izjave.

Dr. Žerjav pojasnjuje kritiziranje gosp. Kneza glede knjigovodstva, češ da se je zahtevalo glede Trsta le nov sistem knjigovodstva.

Rožman želi pojasnila, ali se ni postopalo enako kakor z Agro-Merkurjem tudi z Gospodarsko Zvezo, o čimer pa priča ničesar ne ve.

Nato se zasliši priča dr. Windischer, tajnik trgovske zbornice v Ljubljani, ki izpove bistveno sledeče:

Načelnstvu Zveze je bil do 1. 1909. Takrat je bilo malo blagovnega prometa. Da se je Agro-Merkurj ustanovil, je zvedel šele iz uradnega lista. K sejam Zveze je hodil redno, vstopil je na mesto dra. Novaka. Opazil je pri tem, da je Rožman ena glavnih oseb pri Zvezi. On je bil proti blagovnemu prometu, opozarjal je na to tudi g. Lenarčiča na nasprotje pri trgovcih in ta je tudi odgovoril, da bodo samo kmetijske pridelke prodajali. Dr. Žerjav je spoznal pri ustanovitvi Zveze, ki je bil dolžuben, mož lepe bodočnosti. Velikokrat se do kosila ni prišel; povsod se je oprijemal in mislilo se je celo na perutinarstvo.

Nadaljna priča dr. Windischer je izpovedal, da je po njegovem mnenju krivo polomu Agro-Merkurja bilo dejstvo, ki so podjetje vodili ljudje, ki niso umeli trgovine. Razun tega pa je bila pri blagovni kupčiji kontrola v resnici težavna. V Trstu je Cohen nastopal zelo samostojno, O Železniku, ki je bil knjigovodja, ne more reči nič slabega. Na Rožmana je opozoril Hribar in treba je priznati, da je bil pri Zvezi zelo pridn.

Odvetnik dr. Majarona zaslišani kot priča, je izpovedal podobno kakor priča Knez.

Nato je predlagal dr. Tavčar, naj se prečita zapisnik seje dne 2. decembra, iz katere je razvidno, da se izpovedbe Kneza in dr. Majarona ujemajo.

Prečitale so se nato izpovedbe v preiskavi zaslišanih prič dr. Trillierja, dr. Tavčarja, trgovca Lilega in Lenčeta, dr. Novaka in Ribnikarja, iz katerih izhaja, da so voditelji Agro-Merkurja bili neizkušeni, nestrokovnjaki in da so postopali lahkomiselno.

Jako obtožljivo je izpovedal priča dr. Lavš, ki je bil vsled naročila Ljubljanske kreditne banke nastopil službo ravnatelja pri »Zvezi«. Takoj drugi dan, dne 2. septembra, je začel delati zase sirovo bilanco. V par dneh je dognal primanjilaj 400.000 K, ki pa po knjigah ni bil upravičen. Izpraševal je Rožmana in dr. Žerjava, ki pa mu nista dala pravega odgovora, temveč mu rekla, da je najde vse v knjigah. Prav tako mu tudi knjigovodja ni hotel povedati ničesar. Končno je le našel ono takozvano »skrito« knjigo, ki je izkazovala terjatve, ki so znašale okrog 400 tisoč kron. Kot glavni vzrok poma je tudi ta priča navajal dejstvo, da voditelji niso imeli pojma o veliki trgovini. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da so naročili kar 150 vagonov Tomaževca zlinde kolikor je je dovolj za tri leta za vso Kranjsko in Primorsko.

Izpovedba nadaljuje priče, tajnika kmetijske posojilnice, Peruzzija, se je prečitala.

Brانيتelj dr. Mandič je predlagal nato zaslišanje dr. Edmunda Pucherja, ki bi mogel izpovedati o tedanjem kritičnem položaju trgovine z moko v Trstu, in da

se priklapi aktom izjava tržaške trgovinske in obrtne zbornice glede istega predmeta.

Državni pravdnik dr. Neuperger se je protivil tem predlogom. Sodišče proglasi svoj sklep jutri.

Zaslišanih bo vsega skupaj 57 prič. Ker so bile zaslišane danes šele štiri, bo razprava najbrž trajala ves teden.

Trgovina in gospodarstvo.

Elektna borza.

Dunaj, 1.30 pop. Avstrijska renta papir 82.60, avstr. srebrna renta 82.60, avstr. krona renta 82.85, ogr. krona renta 82.05, kreditne akcije 638.50, Anglobanka 343.50, krionbanka 592.—, Länderbank 520.50, Bankverein 534.—, drž. železnice 714.—, Lombardi 103.50, Alpinski 836.—, turške srečke 226.75, Napoleoni 19.10, marke, papir 117.47, London kratko 24.02, Pariz 95.40, Mirno.

Dunaj, 3.15 pop. Avstrijska renta papir 82.70, kreditne 638.25, Lloyd Avstr. 620.—, drž. žel. 714.50, Lombardi 103.25, Alpinski 838.—, turške srečke 226.50, Cheques Paris 95.41, Trdno.

Trst, (Uradno.) Avstr. zlata renta 102.55—102.95, avstr. krona renta 82.80—83.20, ogrska zlata renta 98.80—99.20, ogrska krona 82.—82.40, turške srečke 225.—228.—; Francija 95.15—95.55, Nemčija 117.30—117.70, Italija 94.90—95.15, London kratko 24.—24.06, London dolgo 23.99—24.05, 20 frankov zlati 19.06—19.12, 20 mark zlati 23.54—23.58, soveresgin 23.95—24.—, nemški bankovci 117.30—117.70, italijanski bankovci 95.—95.40; diskont za menice do 3 mesecev 3% do 4%4%, nad 3 mesece 4%4%4%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 1. aprila. Pšenica za april K 12.52 do K 12.53, za maj K 12.46 do K 12.47, za oktober K 11.18 do K 11.19. Rž za april K 10.11 do K 10.12, za oktober K 8.66 do K 8.68.

Oves za april K 7.70 do K 7.71, za oktober K 7.70 do K 7.72.

Koruzi za maj K 6.71 do K 6.72, za juli K 6.85 do K 6.86.

Ponudbe pšenice srednje, ravno tako kupci.

Tendenca slaba. Prodalo 18.000 q.

Terminski trg kave v Trstu. Santos quod average za maj 55.75—56.50, juli 56.50—57.50, september 57.25—57.75, december 58.—58.75, marec 58.50—59.25, govd rjo za maj 52.—, juli 52.—september 51.—53.—, december 52.—53.50, marec 52.25—24.25.

Hamburg, 1. aprila. Santos good average maj 47%4, september 48%4, december 49%4, marec 50.—; stalno.

PRIPOROČLJIVE TVRDE

Brivice.

Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogostevni delo. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Načelnik in najlepša lasuljarska dela se izvršujejo v frizerskem salonu Andreja KOTIČA v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in tečna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Nova krivica Via Belvedere št. 4 se priporoča roča slavnemu občinstvu. — Udanu Muljevič Jurij, bivši pomočnik V. Gjurina. 2006

Buffet.

Priporočam cenjenemu občinstvu Buffet v ulici Ghega št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Cevljarija.

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11, priporoča svojo delavnico in prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. »Svoji k svojim!« 2668

Čevljarnica čevljarnica s zlato kolajno v Genovini. Lastna delavnica Sprejema naročila po meri in popravila. Cene zmerne. Josip Macarol, ulica Conti št. 28. 1864

V čevljarnici ALBERT RAUBER na Proseku seku se dobi vsakovrstne čevlje avstrijskih in nemških tovarov. Ročno delo. Sprejemajo se popravila. Izdeluje se naročene čevlje po meri. Če ne naga se lahko zamenja ali pušči. Cene stalne in zmerne. 2502

Čevljarnica »Alla Sartorella« TRST n. l. Arcata št. 5. — Velika izbira obuvila za gospe in gospodo. Sprejemajo se naročila ter popravila. Cene zmerne. 1447

Fotografii.

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristal, porcelan itd. za priveske, nagrobne kamne in slinco. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuo-a št. 41 (palača Salem). 1495

Fotografija Antona Jerkića naslov: Trst, ulica delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Glasovirji.

Frans Sakslid ulica Fornace 13. Tovarna in trgovina glasovirjev in pianin. Razpoložljiva na vse kraje. Izvaja vsakovrstna popravila. Delo zanjamo. Cene zmerne. Svoji k svojim! 2224

Gorivo.

Ivan Germek (naslednik Ribarič) priporoča za vsakovrstna goriva, drv in petroleja po nizki cen. Posilja tudi na dom. Trst, ulica Sguero nuovo 15, telefon 2243 4032

Gosline.

Konsumno društvo v Lonjerji se priporoča cenjenemu občinstvu za oblen obisk, ker toči samo domače vino prve vrste. 2039

Matiha Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno. »Ai buoni amici« v Trstu, ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1, gostilno »Ai buon Amisani« v Rojanu, ulica Montorsino št. 3, točilnica vina v Barkovlju (Bevedo), ulica Ferarolo št. 343 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša in pivo. 2703

Gostilna Tomažič Trst, ulica Molin a vento 3. — Toči se najboljše vipavsko, istrsko in dalmatinsko vino po najnižjih cenah in Dreherjevo pivo. — Vedno sveža kuhinja. Pegan Leander, voditelj. 2703

Gostilna »Alla Cloetta vecchia« Trst, ulica Valdirivo št. 27, se priporoča za oblen obisk. Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in Dreherjevo pivo prve vrste. — Lastnik Matej Meschik. 1984

Ante Lisica, Trst ulica Lazzarotti vecchio št. 36. Zalogi vina s pridruženim gostilno. — Vino iz Visa iz Preljica prve vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donadoni št. 2 in v ulici Campi S. Giacomo št. 15, v kateri se prodaja tudi dalmatinski tropinovec, likerji ter vermut in marsala na drobno. V vseh gostilnah se prodaja raznovrstna gorila in mrzla jedila ter prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za oblen obisk. 2799

Gostilna F. Strancar ulica Giuliani št. 32 priporoča najboljše vina. Vipavsko lastnega pridelka. Istrsko in druga vina. Dreherjevo pivo prve vrste. Cenjenim kre marjem in odjemalcem na debelo dostavljam vino poljubno na kolodvor, ali pa na dom. Za pristnost jamčim. Dnevne cene najnižje. 2844

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. — Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19, nasproti cerkve Sv. Jakoba. — Lastnik Ludvik Tominec. 1802

Kleparji.

Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico »prodajo vsakovrstnih krojaških izdelkov. Izvaja vsako naročilo in popravila v delavnici ali izven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane št. 34 — Svoji k svojim! 2443

Krojači.

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chiadino in Monte št. 27, I. nad, se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solna po-trežba, velika izbor najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 7213

Jakob Šemerl Škedenj št. 141, priporoča cenj. občinstvu svojo krojačnico ter čistiti duhovščini za katere izdeluje službene talarje in mašne plašče kakor tudi vse drugo cerkveno opravilo. 2173

Mizarji.

Rudolf Kompara Trst, ulica Giuseppe Caprin št. 3 priporoča cenjenemu občinstvu svojo mizarsko delavnico. Izvaja vsa v to stroko spadajoča dela in popravilja. Načrti in projekti na razpolago. Po želji prihaja tudi na dom. 2532

Anton Barucca mizarska delavnica za vsakovrstno delo. Trst ulica S. Francesco 4, Assisi 2, dvorišče. 20 9

M. Majcen mizar v ulici Torquato Tasso (vokal Belvedere) št. 28 se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje spalne sobe in drugo. 209

Mlekarne.

Mleko zajamčeno pristno, čajno maslo I. vrste, Črni graški kruh, dnevni dohod v mlekarni L.A.A.K., ulica delle Poste 9. — Filijala »Monte Maggiore« ulica Giulia 5. — Sprejemajo se naročila za »Piombar« (mrzla smetana), garniran in navaden. 2532

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI Trst, ulica Istria št. 24. Prodaja olja, kisa mila in drugo. 313

Papir.

Velika zalogi papirja za ovitke, papirna in tih vreče, prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo trdika. GASTONE DOLLINA, Via dei Gelsi št. 16. »ex Marangoni«. Telefon št. 27-81. 1812

Pekarne.

Josip Ržhama Zgornja Greta št. 270 priporoča svojo pekarno. 2526

Nova pekarna uljudno priporoča slavnemu občinstvu Andrej Novak, Trst, Sv. M. M. zgornja 33, hiša Kreševič. — Najfinjša moka. — Sprejema pecivo. 2526

Vekoslav Umek Trst, ulica Sette Fontane 24. Priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh. Vino in likerji v steklenicah. Vsakovrstne moke. Sprejemajo se peciva. — Postrežba tudi na dom. 2174

Pohišstvo.

Pohišstvo in tapetarije po že znanih nizkih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od 330 kron naprej. Jedilne sobe od 400 kron naprej. Nova zalogi S. BROD, ul. Sguero nuovo 7, I. nadst. na strani poštna palače. Po dogovoru ojašanje plačevanja. 2500

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Malej Trst, Piazza Ponterosso 5. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga. — Specialiteta: pristno čajno maslo, kranjske klobase in lirske testenine. — Za oblen obisk se priporoča vdan Ivan Bidovec, vodja. 5080

Nova trgovina kolonijal in jestvin TRST, Piazza Caserma št. 5. Bogata izbor kave, riža, olja itd. Razpoložljiva se tudi na deželo in na dom. — Za oblen obisk se priporoča lastnik FRANJO MILLONIG. 233

Restavracije.

Restavracija »Alla Stazione« Trst, Trg južnim kolodvorom 3. — Najugodnejša restavracija za potnike in meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod nehom svež zrak. — Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborno brskivo vino. Furiansko in istrsko za dom po 96 st. l. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lastnik Anton Andrijantič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivilje.

A. RIEGER Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damaka krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 2039

Tupetarske delavnice.

Tupetarski in preprogarski mojster Dragotin Puc, Trst, Via Molin grande 38 se priporoča cenj. občinstvu. 2991

Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, št. 17. priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvaja vse vsakovrstne fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Trgovine s prekajenim mesom

Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13. Prodaja se sveže in vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsakovrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za oblen obisk Karl Pušpan. 2448

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet. Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità št. 24, (nasproti muzeja Revoltella). Lastnik: JOSIP TOMAZIČ. 2448

Voščarne.

Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št. 2. Voščene sveče in med. 2925

Železnine.

Medena obešala za zavese, K 3-50. Potrebne ščine iz maltarane in iz aluminija, leseni predmeti in železnine za domačo uporabo, po cenah, da se ni bati konkurence. Obrnite se samo do Umberto Cesca, ulica Caserma št. 14. 1682

Kupujem železo, stare kovine